

Obsah / Table of contents

9 / Predslov / Preface

Elena Mannová

13 / I. Osirelé deti v európskej spoločnosti

Orphaned Children in the European Society

Ján Golian

37 / II. Starostlivosť o siroty a ochrana sirotského majetku

Care for Orphans and the Protection of Their Property

39 / Legislatívna ochrana majetkových práv osirelých detí

(od vydania Tripartita do polovice 19. storočia)

Legal Protection of Orphan Property Rights

(from the Tripartitum to the mid 19th Century)

Ingrid Kušníráková

47 / Ochrana sirôt a ich majetku v aristokratickom prostredí

The Protection of Orphans and Their Property in the Aristocratic Families

Duchoňová Diana

67 / Problémy a pozadie verejnej správy sirotského majetku

v druhej polovici 18. storočia

The Problems and Background of the Public Administration of Orphan Property in the Second Half of the 18th Century

Ivona Kollárová

85 / Starostlivosť o osirelé deti na cisárskych panstvách Holíč a Šaštín

Orphan Care in the Imperial Manorial Estates Holíč and Šaštín

Ivana Červenková

99 / Sirotské záležitosti panstiev Strečno a Teplička v prvej polovici 19. storočia

Matters of Orphan Care in the Manorial Estates Strečno and Teplička in the First Half of the 19th Century

Marián Liščák

119 / III. Ústavná starostlivosť o osirelé, odložené a opustené deti v Uhorsku/Institutional Care for Orphaned, Rejected and Abandoned Children in the Kingdom of Hungary

121 / Vznik a rozvoj ústavnej starostlivosti o osirelé deti v druhej polovici 18. storočia/The Establishment and Development of Institutional Care for Orphans in the Second Half of the 18th Century
Ingrid Kušníraková

149 / Ústavná starostlivosť o osirelé deti v prvej polovici 19. storočia
Institutional Care for Orphans in the First Half of the 19th Century
Ingrid Kušníraková

169 / Ústavná forma zaopatrenia osirelých detí v kontexte nacionálnych a konfesionálnych zápasov druhej polovice 19. storočia

Institutional Provision of Orphan Care in the Context of the Nationalist and Confessional Conflicts in the Second Half of the 19th Century

Ingrid Kušníraková

207 / Úskalia reformy starostlivosti o siroty a „opustené deti“ v Uhorsku na prelome 19. a 20. storočia/The Pitfalls in the Reform of Care for Orphaned and “Abandoned” Children in the Hungarian Kingdom at the Turn of the 20th Century
Gabriela Dudeková Kováčová

249 / Ústavná starostlivosť o odkázané deti po vzniku ČSR

The Institutional Care for Socially Deprived Children after the Establishment of the Czechoslovak Republic

Ingrid Kušníraková

253 / IV. Krátke dejiny vybraných uhorských sirotincov/A Short History of Selected Orphanages in the Kingdom of Hungary

255 / Sirotinec Štefánia v Prešporku – vývoj, poslanie, aktéri

The Stefanie Orphanage in Pressburg – Development, Mission, Protagonists

Štefan Gaučík

271 / Sirotinec Dobročinného ženského spolku a spolku Biely kríž v Rimavskej Sobote/The Charitable Women's Association and the White Cross Association Orphanage in Rimavská Sobota
Silvia Pavlíková

285 / Zo života sirôt medzi mûrmi Ľupčianskeho hradu. Gizelin robotnícky sirotinec v rokoch 1873 – 1918
Of the Lives of Orphans behind the Walls of Ľupča Castle.
Gizela Workers' Orphanage from 1873 – 1918
Alica Kurhajcová

311 / Pol storočia ústavnej starostlivosti o siroty v Modre (1905 – 1951)
Half a Century of the Institutional Orphan Care in Modra (1905 – 1951)
Peter Macho

335 / V. Súkromná dobročinnosť v druhej polovici 19. storočia/
Private Charitable Activities in the Second Half of the 19th Century

337 / „Liečba rakoviny morálneho rozvratu“ a záchrana najzraniteľnejších. Spolky a starostlivosť o siroty na území Slovenska v 19. storočí/“Treating the Cancer of Moral Breakdown” and the Rescue of the Most Vulnerable. Voluntary Associations and Orphan Care in the Territory of Slovakia in the 19th Century
Elena Mannová

377 / „Smutný je lós úbohej siroty.“ Životné príbehy sirôt z rodín národovcov/“Sad is the Lottery Ticket of a Poor Orphan.” The Life Stories of Orphans from Families of Slovak National Activists
Daniela Kodajová

403 / Františka a Dionýz Andrássyovci – mecéni bez hraníc/
Franciska and Dionysus Andrássy – Patrons without Limits
Silvia Lörinciková

417 / VI. Nové formy starostlivosti o sociálne odkázané deti v medzivojnovom období/New Forms of Care for Socially Dependent Children in the Interwar Period

419 / „Úkoly, ktoré nás čakaly a čakajú, sú veľké a široké je pole pôsobenia.“ Činnosť spolkov Okresnej pečlivosti o mládež v medzivojnovom období na Slovensku/“The Tasks That Have Awaited Us and Still Await Us Are Major and Have a Wide Scope of Application.” Activities of the District Care for Youths in Slovakia in the Interwar Period

Miriam Laclavíková – Adriana Švecová

445 / VII. Siroty v literatúre/Orphans in Literature

447 / Biedni a svetom opustení. Obraz siroty v slovenskej literatúre (od polovice 19. storočia do polovice 20. storočia)/The Poor and Abandoned Ones. The Image of Orphans in Slovak Literature (from the Middle of the 19th Century to the Middle of the 20th Century)

Dana Hučková

475 / Záver / Conclusion

Ingrid Kušníráková

485 / “Preventing the Cesspool of Moral Decay.” Care for Orphans in the Kingdom of Hungary / Slovakia before 1945. Summary

491 / Zoznam ilustrácií / List of Illustrations

501 / Zoznam tabuliek / List of Schedules

503 / Pramene a literatúra / Historical Sources and Literature

527 / Menný register / Name Index

535 / Zoznam autorov / List of Authors